

[Dagmar Andreassen.]

hvordan det nu er inden for branchen, så kan det godt volde visse vanskeligheder.

Det kunne godt være, at det kunne lønne sig for samfundet at gøre en aktiv indsats for at formidle sådant samarbejde. Vi har jo mange års tradition for, at vi har landbrugs-konsulenter, vi har frugtavlskonsulenter, og vi har husholdningskonsulenter. Måske var det hensigtsmæssigt, at vi for et kortere åremål ansatte nogle konsulenter, som kunne medvirke til at formidle det samarbejde, som kunne sikre mange virksomheders fortsatte beståen, uden at de var nødt til at sælge til en større concern.

Det ville også være en god udvikling, hvis man kunne få gjort flere borgere interesseret i at sætte penge i erhvervslivet. Der er en udtalt mangel på risikovillig kapital i Danmark, og derfor bliver flere og flere kapitalkrævende virksomheder overtaget af udenlandske koncerner. Og vi bliver vel nødt til at sige, at hvis vi ikke selv vil spare nok op til industrien, så er det godt, at der er andre, der vil, for forudsætningen for produktionsvirksomhedernes beståen og ekspansion er tilførsel af kapital. Det radikale venstre så gerne, om denne problematik blev gjort til genstand for en større interesse i befolkningen.

Vi ser imidlertid ikke noget formål i at nedsætte den foreslåede kommission for at klarlægge det, der er sket. Men vi vil meget gerne deltage i en samfundsdebat om, hvordan tendenserne kan modarbejdes i fremtiden.

Poul Dam: Det tjener vel ikke til så meget at diskutere enkelthederne i dette forslag til folketingsbeslutning. Det centrale i forslaget er ordet „magtkoncentration“, og detaljerne skal, så vidt jeg har forstået forslaget, først og fremmest være eksempler på, hvilke former for magtkoncentration der kan tænkes.

At der er en magtkoncentration, og at der rundt omkring i dansk erhvervsliv og i det danske samfund i det hele taget er en række magtcentre, som vi ved meget lidt om, det er ubestrideligt. Ganske vist ved vi, at regeringspartierne, i hvert fald de to af dem, har en tro på, at alt er såre godt, og denne tro er så stærk, at man ikke behøver at få den

understøttet med viden. Men det er alligevel et spørgsmål, om det ikke var rart at få undersøgt ganske nøje: hvor er magten, hvem har den, hvordan bruges magten? Hvordan bruges den magt, som mere eller mindre grå eminencer her eller i udlandet har over dansk erhvervsliv, det vil sige over de levevilkår, som vi alle sammen har her i landet, og som ikke mindst lønmodtagerne har?

Vi trænger til at få disse ting undersøgt, og vi vil derfor gerne støtte tanken i dette forslag. Vi synes, der burde nedsættes et udvalg til at drøfte forslaget videre, og da forslagsstillerne ikke er udvalgsberettigede, vil vi gerne overlade vores udvalgsplads til forslagsstillerne.

Hanne Reintoft: Forslaget om nedsættelse af en kommission til undersøgelse af magtkoncentrationen i dansk erhvervsliv er efter vor mening et godt forslag, der burde have fået bred støtte.

I bemærkningerne til forslaget nævnes det, at undersøgelser af pris aftaler var fremtrædende i den tidligere trustkommissions arbejde. Det er rigtigt nok, men jeg synes, at folketinget må vide, at trustkommissionen blev nedsat i 1949 med det formål dels at undersøge og afgive betænkning om omfanget af konkurrencebegrænsningen i dansk erhvervsliv og dels, som det hed, tage stilling til, om lovgivningen var tilstrækkelig til på betryggende måde at værne mod urimelige og skadelige virkninger af konkurrencebegrænsninger.

Kommissionens arbejde blev jo, som man ved, fra starten vanskeliggjort af monopolerne, og på forslag af venstre og konservative blev kommissionen ophævet, men jeg kan da oplyse hr. Kampmann om, at det skete med socialdemokratiets billigelse, at den blev ophævet, inden den var færdig med sit arbejde, så det kan han bare spørge i sit eget parti om.

I dag har vi flere kilder til at belyse koncentrationen i dansk erhvervsliv, end vi havde i 1949. Helge Andersens bøger „Hvem ejer Danmark?“, Greens „Danske fonds og aktier“ og „Who's Who“ samt andre kilder giver mange værdifulde oplysninger om erhvervslivets kapitalforhold. Selv B.T. skrev den 23. november 1970 en læseværdig